

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

**OSNOVNE ŠOLE
DR. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA**

Sodražica, september 2026

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K, 16/24 in 54/25) je Svet Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica na svoji **9. redni seji, dne 29. 9. 2026**, sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA NA OŠ dr. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

(namen pravil)

Ta pravila šolskega reda podrobneje opredeljujejo:

- dolžnosti, odgovornosti in pravice učencev,
- pravila vedenja in ravnanja:
 - vedenje pri pouku in ostalih šolskih obveznostih,
 - posebna pravila v specializiranih šolskih prostorih,
 - vedenje v času odmorov,
 - vedenje v času prehranjevanja,
 - vedenje v garderobah in pri garderobnih omaricah,
 - priporočila oblačenja v šolskem prostoru,
- načine in časovno opredelitev prihoda v šolo in odhoda iz šole ter možnosti predčasnega odhoda,
- načine opravičevanja odsotnosti,
- gibanje in dostop staršev ter ostalih obiskovalcev v šolskem prostoru,
- organiziranost učencev,
- pravila za zagotavljanje reda in čistoče,
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev,
- pravila zagotavljanja varnosti ter načine in ukrepe zagotavljanja varnosti,
- prostor in način odlaganja elektronskih naprav učencev ter utemeljene primere uporabe elektronskih naprav, mesto hrambe začasno odvzetih elektronskih naprav ter podrobnejši postopek vrnitve elektronskih naprav staršem,
- vzgojne dejavnosti, ki jih šola izvede v primeru kršitev dolžnosti in odgovornosti,
- dodatki,
- pohvale, priznanja in nagrade.

Ta pravila veljajo za vsa področja, kjer se vzgojno-izobraževalno in drugo delo organizira ali vodi pod naslovom Osnovna šola dr. Ivana Prijatelja Sodražica.

2. člen

(opredelitev pojmov)

- Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli dr. Ivana Prijatelja Sodražica.
- Zaposleni oz. strokovni delavec je oseba, ki je v delovnem razmerju z OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica in ki izvaja vzgojno-izobraževalno dejavnost ali drugo dejavnost v šolskem prostoru.
- Pojem starši se nanaša na vse osebe, ki imajo zakonsko pravico zastopati učence.
- Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve s temi pravili razčlenjujemo na lažje in težje.
- Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.
- Šolski prostor Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica je natančneje opredeljen v Hišnem redu Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica.

II. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

3. člen

(dolžnosti in odgovornosti učencev)

Dolžnosti in odgovornosti učenca so, da:

- spoštuje pravila hišnega in šolskega reda;
- spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole ter ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola drugih učencev in delavcev šole;
- upošteva pravila spoštljivega in lepega vedenja ter medsebojnega komuniciranja;
- redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti;
- vestno in dosledno opravlja domače naloge;
- glede na svoje sposobnosti in zmožnosti sodeluje v projektih, tekmovanjih in srečanjih na šolskem, področnem in državnem nivoju;
- se pri dejavnostih izven šole vede primerno in s svojim obnašanjem častno zastopa šolo in skrbi za dober ugled šole;
- je pri vzgojno-izobraževalnih dejavnostih primerno in dostojno oblečen;
- učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu;

- v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti drugih učencev in delavcev šole;
- varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole, lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje, izposojene stvari v dogovorjenem času vrne lastniku;
- se v šoli in izven nje spoštljivo in nenasilno vede do drugih;
- odgovorno in etično uporablja digitalne tehnologije, informacijsko-komunikacijska orodja in spletne vire v skladu s pravili šole;
- spoštuje dogovorjena pravila komunikacije v digitalnem okolju in skrbi za svojo digitalno varnost in identiteto;
- sodeluje pri urejanju šole in njene okolice ter ima spoštljiv odnos do narave;
- sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva in drugih zadolžitvah učencev;
- sporoča resnične podatke;
- skrbi za red in čistočo;
- opozori strokovnega delavca na dogajanje, ki ni v skladu s hišnim redom in pravili šole in
- sodeluje pri vzgojnih dejavnostih in ukrepih, ki jih šola izvaja v primeru kršitev pravil.

4. člen

(pravice učencev)

Učenec ima v osnovni šoli pravico do:

- rednega in kakovostnega osnovnošolskega izobraževanja,
- zaščite pred nasiljem, diskriminacijo in drugimi nevarnostmi,
- pomoči učiteljev, svetovalnih delavcev in drugih strokovnih služb v šoli
- sodelovanja pri šolskih dejavnostih, v razredni in šolski skupnosti ter pri oblikovanju pravil šole in
- dostopa do informacij, ki zadevajo šolsko življenje, pravice in dolžnosti.

III. PRAVILA VEDENJA IN RAVNANJA UČENCEV

5. člen

(medsebojni odnosi)

Dobri medsebojni odnosi in lepo urejena šola vplivajo na naše počutje. Če se dobro počutimo in razumemo, je tudi naše delo prijetnejše in uspešnejše. Vsak učenec je dolžan prispevati k dobri klimi v razredu in zunaj njega. Zato mora poznati in upoštevati pravila primerne vedenja (bonton) in se po njih tudi ravnati:

- *v medsebojnih odnosih smo spoštljivi, prijazni, strpni, se pozdravljamo v šoli in zunaj nje;*
- *učenci učitelje in druge zaposlene na šoli vikajo;*
- *kadar se kdo pogovarja, počakamo in ne skačemo v besedo;*

- *lepih besed naj bi bilo v naših odnosih čim več (uporabljamo besede: prosim, hvala, oprostite), izogibamo se neprimernim besedam, žaljivkam, posmehovanju in poniževanju;*
- *prihajamo letnemu času, vremenu in dejavnostim primerno oblečeni;*
- *spoštujemo navodila in usmeritve dežurnih učiteljev, razrednikov in vodstva šole ter upoštevamo določila o umirjenem gibanju in zadrževanju v šolskih prostorih;*
- *vse probleme rešujemo sproti in*
- *vsakršna oblika nasilja je nesprejemljiva.*

Sem sodijo naslednja ravnanja:

- *fizično nasilje (npr. pretepi s poškodbami, namerno brcanje, odrivanje, lasanje, omejevanje gibanja),*
- *verbalno nasilje (npr. žaljivke, zmerljivke s spolno in socialno vsebino, razširjanje lažnih govoric),*
- *psihično nasilje (npr. socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, npr. zahteva po denarju ali drugih materialnih dobrinah, zahteva po pomoči pri goljufanju),*
- *spolno nasilje (npr. otipavanje, spolno nadlegovanje),*
- *spletno nasilje (npr. internetni blogi, klepetalnice, forumi, snemanja, družbena omrežja) in*
- *vse ostale oblike neustreznega vedenja.*

6. člen

(pravila vedenja pri pouku in ostalih šolskih obveznostih)

Med vzgojno-izobraževalnim delom na šoli velja disciplina, ki obsega:

- *redno in točno prihajanje k pouku,*
- *prinašanje in pravočasna priprava ustreznih pripomočkov za pouk,*
- *poslušanje razlage in navodil učitelja,*
- *izvajanje zastavljenih nalog,*
- *izogibanje dejavnostim, ki motijo pouk, sošolce in učitelja,*
- *Med poukom ni dovoljeno uživanje hrane ali žvečenje.*

Učenci počakajo učitelja v učilnici oz. na hodniku pred učilnico. Dežurni učenci v oddelku (reditelji) morajo javiti ravnateljici, dežurnemu učitelju ali tajnici **odsotnost učitelja 5 minut** po zvonjenju.

V začetku ure vzgojno-izobraževalnega dela se učitelj in učenci pozdravijo tako, da učenci vstanejo in odzdravijo učitelju. Po zvonjenju za začetek učne ure zadrževanje na hodnikih šole ni dovoljeno.

Učenci, ki zamudijo pričetek pouka, morajo takoj v razred in se za zamudo opravičiti učitelju.

Po končani uri pouka učenci za seboj pospravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli in mirno zamenjajo učilnico.

Učencem ni dovoljeno brez spremstva učitelja vstopati v prostore, kjer obstajajo omejitve zaradi njihove varnosti (delavnica TIT, računalniška učilnica, naravoslovna učilnica, dvorana šole in športna dvorana).

V specializiranih učilnicah (knjižnica, računalnica, učilnica za fiziko, učilnica za kemijo, dvorana šole, učilnica za gospodinjstvo, učilnica za tehniko in tehnologijo, učilnica za likovno umetnost) veljajo še dodatna pravila in navodila, ki jih učencem posredujejo učitelji predmetov.

7. člen

(pravila vedenja v času odmorov)

Med odmori v šolskih prostorih hodimo mirno, smo obzirni drug do drugega in govorimo primerno glasno.

Šole med odmori, prostimi urami in v času drugih organiziranih oblik dela ni dovoljeno zapuščati brez dovoljenja razrednika, dežurnega učitelja ali drugega strokovnega delavca šole. Učenci, ki imajo prosto uro, so dolžni počakati v varstvu na naslednjo učno uro.

8. člen

(pravila vedenja v času prehranjevanja)

A) MALICA

Učenci malicajo po drugi šolski uri. Odmor za malico traja 20 minut. Učenci hrano uživajo v jedilnici oz. v učilnici po razporedu.

Ob zvonjenju učenci v spremstvu učitelja odidejo na malico v jedilnico (razredna stopnja) oz. reditelji oddelka odidejo v kuhinjo po malico (predmetna stopnja).

Učenci predmetne stopnje, ki imajo 2. šolsko uro pouk športa, malicajo v jedilnici.

Preden si učenci vzamejo malico, poskrbijo za ustrezno higieno (umivanje rok). Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja. Po jedi pospravijo za seboj.

Odnašanje in uživanje hrane ni dovoljeno na hodnikih, v avli, sanitarijah, računalniški učilnici, knjižnici in športni dvorani.

Učenci, ki malicajo v razredih, počakajo na svojih mestih, nato reditelji razdelijo malico v skladu z navodili učitelja oz. se učenci postavijo v kolono in si vzamejo malico. Pri malici na predmetni stopnji je prvih 10 minut prisoten učitelj, ki je imel to uro v oddelku pouk.

Po končani malici vsak učenec za seboj pospravi ostanke in pribor v pripravljeno posodo in počisti svojo mizo. Reditelji pospravijo hrano in odnesejo ostanke v kuhinjo. Iz učilnice odidejo zadnji, saj poskrbijo, da je učilnica pospravljena in urejena.

Malica poteka v umirjenem vzdušju: učenci upoštevajo bonton pri jedi, sedijo za mizo ter kulturno ravnaajo s hrano. Učenci, ki se prehranjujejo v jedilnici, pustijo torbe zložene v za to dogovorjenem prostoru.

B) KOSILO

Kosilo poteka v umirjenem vzdušju: učenci upoštevajo bonton pri jedi ter s hrano kulturno ravnaajo. Po končanem obroku za seboj počistijo ter pospravijo za seboj pladenj, pribor, mizo in stol; odpadke ustrezno ločijo in odidejo domov oz. grede takoj v varstvo vozačev.

Učenci, ki nimajo kosila, se ne zadržujejo v jedilnici.

Učenci so dolžni upoštevati pravila o obnašanju pri kosilu in navodila zaposlenih, ki skrbijo za red v jedilnici.

Učenci v šolske prostore ne prinašajo živil, ki vsebujejo alergene, ki lahko vstopajo v telo preko respiratornih poti (npr. smoki).

9. člen

(pravila vedenja v garderobah in pri garderobnih omaricah)

Garderobne omarice za učence se nahajajo v pritličju šole (v šolski garderobi).

Učenci ob začetku vsakega šolskega leta prevzamejo ključ za svojo omarico. V omarice spravljajo obleko, obutev, športno opremo in šolske potrebščine. Učenci morajo garderobno omarico ob koncu šolskega leta izprazniti in vrniti ključ. V primeru izgube ključa se staršem zaračuna izdelavo novega.

Do garderobnih omaric učenci med odmori dostopajo le za prevzem ali odlaganje potrebščin.

Učenci so dolžni skrbeti za svojo omarico. V garderobah in garderobnih omaricah učenci ne smejo odlagati hrane, pijače in drugih prepovedanih stvari. Njihova odgovornost je, da v šolo vsakodnevno prinašajo ključ in svojo omarico obvezno zaklepajo. Šola ne odgovarja za vredne predmete in denar, ki bi jih učenci odlagali v garderobah oz. garderobnih omaricah.

Učenci med poukom hranijo ključ v šolski torbi. Ključa ne odlagajo v učilnicah, na mizah ali drugih mestih, kjer bi lahko prišlo do izgube ali zlorabe.

Dostop do mesta garderobe je mogoč v obuvalih, v katerih so prišli v šolo. V primeru slabega vremena oziroma v primerih zelo umazane obutve učenci že ob vstopu v avlo šole poskrbijo, da očistijo obuvale in obleko tako, da najmanj umažejo hodne površine.

V šoli je obvezna uporaba primernih šolskih copat. Copati z drsečim podplatom in natikači niso dovoljeni.

GARDEROBE PRI ŠPORTNI DVORANI

Učenci se pred poukom športa v garderobah pri športni dvorani preoblečejo v športna oblačila in preobujejo v športno obutev (nedrseči šolski copati ali čisti športni copati, ki so namenjeni uporabi samo v športni dvorani). Učenci počakajo v garderobi, dokler učitelj ne pride po njih.

Učenci ne smejo vstopiti v športno dvorano brez dovoljenja učitelja.

Zadrževanje v garderobi pred poukom, v času pouka in po pouku ni dovoljeno. Prav tako lahko učenci, ki so v jutranjem varstvu, v športno dvorano odidejo največ 5 min pred zvonjenjem za začetek ure.

10. člen

(priporočila za oblačenje v šolskem prostoru)

S primernim oblačenjem in svojim zunanjim videzom se pokaže odnos do tistih, s katerimi se v šoli srečujemo in sodelujemo – to so sošolci, ostali učenci, učitelji in drugi zaposleni na šoli ter starši.

V šoli naj zaposleni in učenci nosijo primerno obleko in obutev. Primerna obleka pomeni, da z njo ne vzbujamo nepotrebne pozornosti, kar pomeni, da se izogibamo neprimernim dekoltejem, prozornim oblačilom, prekratkim majicam, krilom ali hlačam, kazanju spodnjega perila.

Uporaba raznih pokrival in kapuc ter oblačil z žaljivimi in diskriminatornimi napisi in podobami v šolskih prostorih ni dovoljena.

Oblučila so čista in udobna. Ne uporabljajo se močni parfumi, deodoranti in umetni nohti. Ličenje učencev v osnovno šolo ne sodi.

IV. NAČINI IN ČASOVNA OPREDELITEV PRIHODA V ŠOLO IN ODHODA IZ ŠOLE TER MOŽNOSTI PREDČASNEGA ODHODA

11. člen

(načini prihoda in odhoda učencev v šolo in iz nje)

Učenci v šolo prihajajo z organiziranim šolskim prevozom (šolski avtobus, kombi) oz. samostojno.

Učence 1. razreda v šolo in iz nje obvezno spremljajo starši oz. druga oseba, ki so jo za to pooblastili starši in o tem pisno obvestili šolo.

V šolo in iz nje učenci prihajajo peš, s kolesom ali jih pripeljejo starši.

Učenci, ki uporabljajo za prihod v šolo kolesa, le-ta pustijo na za to določenem prostoru. Šola za kolesa ne prevzema odgovornosti.

Na poti v šolo in iz nje učenci upoštevajo pravila prometne varnosti in načrt varnih šolskih poti.

12. člen

(časovna opredelitev prihoda v šolo in odhoda iz nje)

A) PRIHOD V ŠOLO

Učenci morajo priti v šolo pravočasno.

Učenci, ki niso vključeni v jutranje varstvo vozačev, prihajajo v šolo **največ 10 minut pred pričetkom pouka** ali drugih dejavnosti. Učenci, ki niso vozači in zaradi utemeljenih razlogov občasno prihajajo v šolo prej, počakajo v avli šole.

Ob prihodu v šolo se učenci pri svojih garderobnih omaricah preobujejo v šolske copate in odložijo oblačila in obutev v garderobne omarice ter jih zaklenejo.

Dežurstvo učiteljev se prične v avli šole ob 7.15, v drugih prostorih šole pa 10 minut pred začetkom pouka in poteka po tedenskem razporedu. Vsi učenci, ki so vključeni v varstvo vozačev, so le-tega dolžni obiskovati. Varstvo učencev vozačev poteka v za to določenih učilnicah ali v drugih šolskih prostorih pod nadzorstvom učitelja.

B) ODHOD IZ ŠOLE

Učenci po zaključku pouka samostojno oz. v spremstvu učitelja odidejo v OPB, varstvo vozačev, na interesno dejavnost ali domov. Zadrževanje v šolskih prostorih po končanem pouku oz. drugih dejavnostih ni dovoljeno oz. je dovoljeno samo učencem, vključenim v popoldansko varstvo oz. učencem, ki so vezani na organiziran šolski prevoz. Ti učenci pod nadzorom dežurnih učiteljev po 5. oz. 6. uri počakajo na šolske prevoze in varno ter kulturno vstopajo v avtobus ali kombi.

Učence prvega razreda pospremi na šolski prevoz po končanem pouku razredničarka, dežurni učitelj glede na razpored.

13. člen
(predčasen odhod iz šole)

V času pouka, odmorov, prostih ur ali drugih organiziranih oblik dela učencem ni dovoljeno zapuščati šole brez dovoljenja razrednika, svetovalne službe ali drugega strokovnega delavca šole.

Učenci lahko izjemoma zapustijo šolo v času pouka iz upravičenih razlogov (npr. odhod k zdravniku, predhodno najavljene športne tekme, nastop ali izpit v glasbeni šoli ipd.) na podlagi predhodnega pisnega oz. ustnega obvestila staršev.

Učenec lahko zapusti skupino ob zaključku organiziranega dneva dejavnosti le, če po njega pridejo starši ali v izjemnih in upravičenih primerih pri učencih od 6. do 9. razreda na podlagi pisnega obvestila staršev.

Učenci 1. razreda tudi v izjemnih primerih ne smejo oditi iz šole sami, ampak obvezno v spremstvu staršev ali s strani staršev pooblaščne osebe.

V primeru, da ima učenec zdravstvene težave (vročina, slabost, bruhanje ipd.) ali se poškoduje, strokovni delavec šole obvesti starše. Praviloma po bolnega ali poškodovanega učenca pridejo starši v šolo.

Izjemen odhod učenca iz šole se vpiše v e-dnevnik.

V. OBISKOVANJE POUKA IN OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI UČENCEV

14. člen
(obisk pouka)

Učenec mora prisostvovati pouku in dejavnostim obveznega programa. Pri tem izpolnjuje svoje dolžnosti in odgovornosti ter upošteva pravila šolskega reda.

15. člen
(zamujanje k pouku)

Učenec, ki je zamudil, potrka na vrata učilnice, pristopi k učitelju in se opraviči zaradi zamude ter svojo zamudo pojasni. Učitelj zamudo zapiše. Učenec pri odhodu na svoj prostor ne sme dodatno vznemirjati sošolcev.

16. člen
(evidentiranje odsotnosti)

Sprotne izostanke v e-dnevnik vpisuje učitelj, ki vodi posamezno uro. Vse izostanke učencev pri pouku in dejavnostih vodi razrednik oddelka v e-dnevniku.

Najavljene odsotnosti vpisuje v e-dnevnik razrednik. Razrednik sproti pregleduje izostanke učencev in ustrezno ukrepa.

O odsotnostih zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v imenu šole, mentor obvesti razrednika in pridobi vnaprejšnje soglasje staršev za otrokovo udeležbo. Posreduje jim tudi vse osnovne informacije o aktivnosti. Navedene odsotnosti otroka so opravičene.

Kadar potekajo navedene aktivnosti popoldne, so učenci prisotni pri pouku. Če se učenec uvrsti na državno tekmovanje, ki poteka v popoldanskem času, je na dan tekmovanja lahko opravičeno odsoten od pouka.

17. člen

(opravičevanje odsotnosti)

Pri opravičevanju odsotnosti od pouka so starši dolžni ravnati v skladu s 53. členom Zakona o osnovni šoli.

Če je učenec odsoten od pouka, mora sam poskrbeti za manjkajočo snov (jo prepisati).

VI. GIBANJE IN DOSTOP STARŠEV TER OSTALIH OBISKOVALCEV V ŠOLSKEM PROSTORU

18. člen

(gibanje po šolskem prostoru)

Starši in ostali obiskovalci praviloma vstopajo v šolske prostore skozi glavni vhod.

Starši lahko učence zjutraj pospremijo le do črte zaupanja, do razreda gredo učenci sami. Starši oz. spremljevalci prvošolcev pa otroke pospremijo v šolo do garderobe za prvošolce oz. skladno z dogovorom, ki velja za tekoče šolsko leto, in po navodilu razrednika.

V učilnice lahko vstopijo starši in obiskovalci samo z dovoljenjem ravnatelja oz. na podlagi vabila razrednika po predhodno dogovorjenem času. V času govorilnih ur, roditeljskih sestankov in drugih organiziranih oblik sodelovanja s starši najava prihoda ni potrebna.

Otroke, ki so v oddelkih podaljšanega bivanja, starši prevzamejo pri učitelju OPB.

VII. ORGANIZIRANOST UČENCEV

19. člen

(organiziranost učencev)

Učenci v osnovni šoli so organizirani v oddelčne skupnosti, šolsko skupnost učencev in šolski parlament.

A) ODDELČNA SKUPNOST

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti, kjer izvolijo predsednika in namestnika (za omenjeni funkciji se učence primerno pripravi). Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju,
- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah,
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja,
- dajejo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dni dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditev in interesnih dejavnosti,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim Hišnim redom in Pravili šolskega reda,
- organizirajo različne akcije in prireditve ter
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

B) ŠOLSKA SKUPNOST UČENCEV

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v šolsko skupnost učencev. Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v šolsko skupnost učencev. Volitve so tajne.

Šolska skupnost učencev obravnava aktualno problematiko šole in aktivno sodeluje s svojimi predlogi pri organiziranju življenja in dela v šoli. Vsako leto sprejme letni program dela, ki vsebuje naslednje naloge:

- zbiranje in obravnava predlogov oddelčnih skupnosti
- načrtovanje in organizacija skupnih akcij (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ...),

- predlogi izboljšav bivalnega okolja (lepši videz, čistejše okolje ...) in sodelovanje pri uresničitvi idej,
- oblikovanje predlogov za pohvale, priznanja in nagrade učencem ter
- druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Šolska skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Če učenec, predstavnik oddelčne skupnosti krši pravila šolskega reda in hišnega reda, lahko mentor šolske skupnosti razredniku predlaga zamenjavo z drugim učencem oddelka, ki ga predlagajo učenci oddelka in razrednik oz. razredničarka.

C) ŠOLSKI PARLAMENT

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Volitve so tajne.

Šolski parlament spodbuja participacijo učencev in učenk pri soodločanju o zahtevah na šoli.

Tu je priložnost za skupno razpravo o pravilih, ki veljajo na šoli, in boljše razumevanje le-teh, o tekočih zadevah in o temi, ki jo na ravni države vsako leto določa Nacionalni otroški parlament.

Šolski parlament se na ravni šole sklicuje najmanj dvakrat letno. Sklicatelj prvega šolskega parlamenta je ravnateljica, nato pa mentor/ica šolskega parlamenta. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko da predstavnik oddelčne skupnosti. Če dajo pobudo predstavniki vsaj treh oddelčnih skupnosti, je ravnateljica oziroma mentor dolžan sklicati šolski parlament.

VIII. PRAVILA ZA ZAGOTAVLJANJE REDA IN ČISTOČE

20. člen

(zagotavljanje reda in čistoče)

Načine vzdrževanja reda in čistoče opredeljuje Hišni red Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica. Vsi šolski prostori so dnevno očiščeni in pospravljeni. Vsi učenci in učenke, zaposleni ter obiskovalci šole so dolžni skrbeti za vzdrževanje reda in čistoče v šolskih prostorih ter pred šolo. Učenci odpadke ločujejo in odvržejo v za to namenjene koše ali zabojnike. Preudarno in varčno ravnaajo s papirjem, vodo in energijo.

Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami. Vredne predmete, denar in nakit imamo vedno pri sebi oz. jih v šolo ne prinašamo, če to ni potrebno.

Do šolske in tuje lastnine imamo odgovoren in skrben odnos in pazimo, da je ne poškodujemo. Namerno ali nenamerno **ne uničujemo** (razbijamo, čečkamo, krušimo ...) stolov, miz, sten, tal, stikal, garderobnih omaric, učnih pripomočkov ...

Učencem ni dovoljeno posegati v vgrajene instalacije v šoli niti jih uporabljati brez nadzora odraslih (električna stikala, ventili, grelna telesa, hidranti, gasilni aparati).

Namerno povzročeno škodo so učenci dolžni poravnati šoli ali posameznikom. O nastali škodi in povzročitelju so dolžni takoj obvestiti razrednika ali dežurnega učitelja.

Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.

Vsaka oddelčna skupnost določi vsak teden dva reditelja oz. dežurna učenca, ki skrbita za red in čistočo svojega oddelka. Šola zagotavlja spoštovanje reda z izvajanjem dežurstev učiteljev na hodnikih med odmori in v posameznih šolskih prostorih.

21. člen

(dežurstvo učencev)

Vsak razrednik v svojem oddelku določi dva dežurna učenca-reditelja po abecednem vrstnem redu in ju označi v dnevniku oddelka.

V primeru, da je dežurni učenec odsoten, ga nadomesti prvi naslednji učenec, ki je predviden za dežurstvo. Učenec prevzame dolžnosti reditelja takoj, ne da bi bil poprej imenovan za to nalogo s strani razrednika.

Dežurstvo traja en teden, od ponedeljka do petka.

Naloge razrednih dežurnih učencev (rediteljev) so:

- *priprava vseh učnih pripomočkov za izvajanje pouka in neposredna pomoč učitelju;*
- *brisanje šolske table;*
- *vzdrževanje higienskega reda v učilnici: opozarjanje učencev na odmetavanje papirčkov na tla, skrb za čistočo vseh delov učilnice in pospravljanje učilnice ob koncu pouka;*
- *javljanje odsotnih učencev ob začetku učne ure in javljanje odsotnosti učitelja v tajništvo šole, v primeru da ga v roku 5 minut po zvonjenju ni v razredu;*
- *pregled in urejanje učilnice svojega razreda po končani malici;*
- *odgovornost za morebitno slabo urejenost razreda (dežurna učenca ob koncu pouka zadnja zapuščata razred);*
- *javljanje nepravilnosti in poškodb na šolski lastnini razredniku oz. izvajalcu učne ure in*
- *opravljanje drugih nalog, za katere ga pooblasti razrednik.*

Dežurna učenca imata PRAVICO IN DOLŽNOST, da opozarjata svoje sošolce na izvrševanje nalog. V kolikor le-ti ne upoštevajo njunega mnenja, o tem obvestita svojega razrednika ali dežurnega učitelja.

V primeru neizpolnjevanja dolžnosti reditelja se dežurstvo podaljša za 1 teden.

IX. ZDRAVSTVENO VARSTVO UČENCEV

22. člen

(preventivni zdravstveni pregledi)

Osnovna šola sodeluje z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za učence, vpisane v prvi razred, ter pri izvajanju rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov in cepljenj v času šolanja. Splošni sistematski pregledi in cepljenje se izvajajo v 2., 4. in 6. razredu, medtem ko se v 8. razredu izvaja zgolj sistematski pregled.

O sistematskih pregledih in cepljenjih razrednik obvesti starše.

23. člen

(zobozdravstvena preventiva)

Zobozdravstveno preventivo in učenje pravilnega čiščenja ter nego zob izvaja medicinska sestra, ki vodi tudi tekmovanje »Čisti zobje«. V zobni ambulanti ZP Sodražica se opravljajo sistematični pregledi zob. Zobozdravnica in asistentka se z izvajanjem vsebin zdravstvene vzgoje vključujeta neposredno v pouk.

24. člen

(dolžnost seznanitve)

Starši so dolžni vsako šolsko leto posebej obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole. Starši seznanijo strokovnega delavca z ustreznimi postopki ukrepanja pri zdravstvenih zapletih učenca, poslabšanju stanja.

V primeru posebnih zahtev staršev v zvezi z otrokom, ki se nanašajo na otrokovo zdravstveno stanje, morajo starši otroka predložiti potrdilo izbranega zdravnika, ki utemeljuje posebne zahteve staršev ter določa, kako ravnati, glede na otrokovo zdravstveno stanje.

X. PRAVILA ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI TER NAČINI IN UKREPI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

25. člen (načini zagotavljanja varnosti)

Šola je na podlagi 2.a člena ZOFVI dolžna zagotoviti varnost učencev in ostalih udeležencev izobraževanja v času pouka in drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela zavoda. Varnost se zagotavlja na različnih področjih ter z različnimi aktivnostmi na področju zdravstvenega varstva, prometne varnosti, varnosti pri pouku, spremstvu učencev ter drugih oblikah dela zavoda.

Šola zagotavlja varnost vseh udeležencev v vzgojno-izobraževalnem programu z izvajanjem naslednjih aktivnosti in ukrepov:

- V šoli zbiramo, obdelujemo, shranjujemo, posredujemo in uporabljamo podatke o učencih, v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.
- Upoštevamo higiensko-zdravstvene predpise glede urejenosti in opreme v vseh prostorih, ki jih uporabljajo učenci. Naprave redno servisiramo.
- Pri zagotavljanju varnosti učencev sodelujemo s Policijsko postajo Ribnica in s podjetjem za varnost pri delu Borštnar & CO.
- V času pouka in dejavnosti je organizirano dežurstvo učiteljev.
- Za ekskurzije in izlete zagotavljamo ustrezno število spremljevalcev.
- Učenci so med šolskim letom večkrat seznanjeni s Hišnim redom šole, s pravili obnašanja v šoli, na poti v šolo in na avtobusih.
- Učenci imajo v 2., 4., 6., in 8. razredu redni sistematski pregled na zdravstveni postaji Sodražica.
- Učenci iz oddaljenih krajev imajo organiziran prevoz v šolo in nazaj domov.
- Učencem zagotavljamo varstvo vozačev.
- Prvošolce oskrbimo z rumenimi ruticami in odbojnimi telesi.
- Organiziramo tehnične preglede koles učencev petih razredov in jih opremimo z nalepkami »varno kolo«.
- Vse učence petega razreda vključimo v tečaj za vožnjo s kolesi in jim omogočimo opravljati izpit za kolo.
- Šola obvešča starše o zdravstvenih težavah in poškodbah učenca v času poteka vzgojno-izobraževalnih dejavnosti.
- Upoštevamo priporočila NIJZ in drugih zdravstvenih služb za ravnanje ob različnih bolezenskih stanjih in ob poškodbah.
- Izvajamo različne preventivne aktivnosti na področju varnosti na spletu, nenasilne komunikacije, preprečevanja vseh vrst nasilja in zasvojenosti.
- Pripravimo evakuacijski načrt in izvedemo letne vaje evakuacije.

- Po potrebi pregledamo osebne predmete učenca v skladu z določbami pravil šolskega reda.
- Izvajamo vzgoje dejavnosti in ukrepe v primeru kršitev dolžnosti in odgovornosti.
- Varujemo šolski objekt z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo.
- Organiziramo izobraževanja in strokovna izpopolnjevanja.

Šola mora delovati preventivno in osveščati učence o škodljivosti in posledicah kajenja, pitja alkoholnih pijač, uživanja drog, spolnega nadlegovanja ter nasilja. Šola osvešča učence o njihovih pravicah in dolžnostih ter o načinih iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja v družini in med vrstniki. V te namene organizira različne aktivnosti pri pouku in drugih dejavnostih šole.

Šola mora varovati učence pred nadlegovanjem, trpinčenjem, zatiranjem, diskriminacijo, nagovarjanjem k dejanjem, ki so v nasprotju z zakonom in splošno sprejetimi civilizacijskimi normami, in pred tem, da bi jih namerno poniževali drugi učenci, delavci šole in druge osebe, ki vstopajo v šolski prostor.

26. člen (dežurstvo učiteljev)

Dežurstvo učiteljev se prične v avli šole ob 7. 15, v drugih prostorih šole pa 10 minut pred začetkom pouka in poteka po tedenskem razporedu.

V kratkih 5-minutnih odmorih so tako dežurni učitelji, kot vsi ostali strokovni delavci šole dolžni poskrbeti, da se učenci obnašajo skladno s pravili hišnega reda.

V času glavnega odmora, ki traja 20 minut, so prvih 10 minut vsi učitelji s skupino učencev, ki so jih poučevali 2. šolsko uro, in poskrbijo za kulturno uživanje hrane. Preostalih 10 minut dežurstvo opravljajo učitelji v avli, na hodnikih in v stopnišču po tedenskem razporedu.

Dežurstvo traja do 12.30 na hodniku razredne stopnje, na hodnikih predmetne stopnje pa do 13.30. Dežurni učitelji po 5. in po 6. uri počakajo z učenci na šolske prevoze in poskrbijo za kulturno in varno vstopanje v avtobus ali kombi.

Učence prvega razreda pospremi na šolski prevoz po končanem pouku razredničarka, vzgojiteljica ali šolska svetovalna delavka glede na razpored.

Učiteljice razredne stopnje so v svojem oddelku med vsemi odmori in pri malici.

Naloge dežurnih učiteljev so, da:

- skrbijo za red, disciplino ter varnost učencev;

- nadzorujejo gibanje učencev;
- opravljajo preglede prostorov, kjer se zadržujejo učenci ali drugi delavci šole;
- opozarjajo na pomanjkljivosti;
- opozarjajo na vzdrževanje čistoče v šolskih prostorih in v okolici šole;
- kontrolirajo garderobo učencev;
- morebitne prekrške učencev sporočijo razredniku še isti dan ali naslednji dan (če razrednik ni dosegljiv) in
- razredniku posredujejo pohvale.

27. člen

(drugi načini zagotavljanja varnosti)

Učencu, ki s svojim ravnanjem ovira izvajanje pouka in dejavnosti v okviru obveznega programa ali drugih dejavnosti, ki so opredeljene z letnim delovnim načrtom, lahko šola občasno zagotovi doseganje ciljev vzgoje in izobraževanja tudi z drugimi oblikami organiziranega dela z učencem zunaj oddelka ali skupine, o čemer se odloči strokovni delavec, ki izvaja pouk oziroma posamezno dejavnost, in s tem seznani ravnatelj.

Učencu, ki s svojim ravnanjem ogroža zdravje in varnost sebe ali drugih udeležencev pri pouku in dejavnostih v okviru obveznega programa ter pri drugih dejavnostih, ki so opredeljene z letnim delovnim načrtom, lahko šola občasno zagotovi doseganje ciljev vzgoje in izobraževanja tudi z drugimi oblikami organiziranega dela z učencem zunaj oddelka ali skupine, če je to potrebo, da se učencem in udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa zagotovita varnost in nemoteno nadaljevanje vzgojnoizobraževalnega dela. O tem odloči ravnatelj, ki mora pisno opredeliti vsebine, oblike, čas in trajanje drugih oblik organiziranega dela z učencem ter način ponovnega vključevanja učenca v oddelek.

28. člen

(varnost pri dnevih dejavnosti)

Večina dni dejavnosti se izvaja izven šolskih prostorov, zato varnosti posvečamo še prav posebno pozornost. Učenci s strani učiteljev za vsako dejavnost prejmejo ustna ali pisna navodila.

Zaradi varnosti ni dovoljeno:

- *oddaljevanje od skupine brez vednosti ali naročila izvajalca programa,*
- *uporaba pripomočkov in rekvizitov, ki niso neposredno vezani na program in lahko motijo izvajanje programa (npr. Bluetooth zvočniki, mobilni telefoni ...),*
- *ostajanje na individualnih ogledih, potem ko se skupina vrača v šolo ali domov, in*

- uživanje alkohola, mamil ali kajenje.

ŠPORTNE AKTIVNOSTI

Športne aktivnosti se bodo praviloma izvajale v šolskih prostorih, na šolskih igriščih ter tudi na drugih mestih, predvidenih za izvajanje športnih aktivnosti.

Pri izvajanju športnih aktivnosti ni dovoljeno:

- oddaljevanje od vadišča brez navodil učitelja oziroma trenerja,
- puščanje osebnih predmetov na prostoru, ki za to ni primeren,
- uporaba učnih in športnih sredstev brez navodil,
- vadba brez nadzora ali navodil učitelja in
- udeležba pri vajah brez primerne obutve in oblačil.

ŠOLA V NARAVI

Pri izvajanju programov šole v naravi ni dovoljeno:

- zapuščanje objekta nastanitve brez predhodnega naročila oziroma odobritve učitelja,
- vnašanje nepreverjene pijače in hrane,
- samovoljna uporaba učnih, delovnih in rekreativnih sredstev,
- oddaljevanje od skupine in
- uživanje alkohola, mamil ali kajenje.

XI. UPORABA ELEKTRONSKIH NAPRAV

29. člen

(odlaganje in uporaba elektronskih naprav)

V šolskih prostorih ni dovoljena uporaba zasebnih mobilnih telefonov in drugih zasebnih elektronskih naprav, ki omogočajo fotografiranje, snemanje in/ali predvajanje videa ali zvoka, oziroma je dovoljena le, če je to potrebno za izvajanje vzgojno-izobraževalnega in drugega dela v skladu z letnim delovnim načrtom.

O uporabi učenčevih elektronskih naprav odloči strokovni delavec, ki izvaja pouk oziroma posamezno dejavnost ter s tem seznani učence ter ostale strokovne delavce.

Uporaba učenčevih elektronskih naprav je dovoljena tudi, če učenec potrebuje elektronsko napravo iz zdravstvenih razlogov.

V nujnih primerih lahko učenec klic opravi iz pisarne tajništva ali svetovalne službe.

Šola ne prevzame nikakršne odgovornosti v zvezi z morebitno izgubo ali odtujitvijo elektronskih naprav.

Učenec, ki elektronsko napravo prinese v šolski ali drugi prostor med izvajanjem vzgojno-izobraževalne dejavnosti, jo ugasnjeno hrani v svoji garderobni omarici.

Zvočno ali slikovno snemanje in fotografiranje ter objavljanje učencev, delavcev in obiskovalcev šole brez njihovega soglasja na spletu ni dovoljeno; v primeru kršitve bo izrečen vzgojni opomin in bodo takoj sproženi ustrezni postopki z zunanjimi institucijami.

30. člen

(začasni odvzem, hramba in postopek vrnitve elektronskih naprav staršem)

Če učenec brez dovoljenja uporablja mobilni telefon ali druge elektronske naprave v šolskem ali drugem prostor v času vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, mu jih strokovni delavec oziroma zaposleni šole odvzame. Ob odvzemu mora učenec mobilni telefon oz. drugo elektronsko napravo izklopiti.

Zaposleni, ki je napravo odvezel, jo v prisotnosti učenca zapečati v kuverto, opremi z datumom in uro odvzema ter jo izroči razredniku. Ta napravo hrani na varnem mestu.

Naprava se vrne staršem na rednih govorilnih urah. Starši ob prevzemu podpišejo izjavo na listo o prevzemu naprave in datirajo prejem naprave.

XII. VZGOJNE DEJAVNOSTI V PRIMERU KRŠITEV DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI

31. člen

(opredelitev kršitev)

Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti, stori kršitev šolskih pravil. Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo.

Razredniki vodijo evidenco učenčevih prekrškov v e-Asistentu. Pogovorijo se o prekršku z učencem, o večjih prekrških pa tudi s šolsko svetovalno delavko in ravnateljem. O prekršku obvestijo starše.

Strokovni delavec, ki obravnava ali raziskuje kršitev pravil šolskega reda, ima pravico o dogodku vprašati vpletene učence, priče in druge, za katere lahko upravičeno domneva, da kaj vedo o dogodku. Razgovori se opravijo individualno ali skupinsko, s spoštovanjem osebne integritete učenca in posebno skrbjo za oškodovance in žrtve kršitev.

Kršitve delimo na lažje in težje.

LAŽJE KRŠITVE so:

- nespoštljivo, neprimerno ali žaljivo vedenje do učencev, zaposlenih ali drugih oseb v šolskem prostoru oziroma pri dejavnostih, ki jih šola organizira tudi izven šolskega prostora;
- motenje učencev ali zaposlenih pri delu (klepetanje, neumestne pripombe, seganje v besedo, namerno povzročanje ropota, igranje,...);
- nespoštovanje Hišnega reda ali Pravil šolskega reda;
- neizpolnjevanje učnih ali drugih šolskih obveznosti;
- neprinašanje potrebščin za pouk;
- prepisovanje tabelske slike v zvezek med izvajanjem vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- neopravljanje, neredno opravljanje domačih nalog;
- izogibanje pisnim ocenjevanjem znanja;
- prepisovanje pri pisnih ocenjevanjih;
- zamujanje k pouku, k posameznim uram, ali drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim;
- kričanje ali spuščanje zvokov;
- neupoštevanje pravila o obveznem preobuvanju in nošenju šolskih copat;
- neupoštevanje datuma vračila knjižnega gradiva;
- neupoštevanje pravil varne vadbe v telovadnici oz. športni dvorani (uporaba orodij brez dovoljenja);
- samovoljno in neupravičeno zapuščanje šolskega prostora (odhodi iz šole med odmori, med poukom in drugimi dejavnostmi brez vednosti in dovoljenja učitelja);
- neupravičeno zadrževanje v šoli in okolici šole pred ali po pouku;
- ogrožanje varnosti drugih učencev ali zaposlenih z manj nevarnimi dejanji;
- neodgovorno ravnanje s premoženjem šole ali lastnino učencev ali zaposlenih (razmetavanje ali skrivanje šolskega inventarja ali lastnine drugih učencev);
- neprimerno vedenje na hodnikih, pri omaricah, v garderobah in drugih prostorih šole (razmetane šolske torbe na hodniku, nepospravljena osebna lastnina v šolski omarici, divjanje, prerivanje, vrivanje v kolono, lovljenje in tek po hodnikih, onesnaževanje šolskih prostorov);
- neprimerno vedenje na šolskih straniščih (vstop v stranišče nasprotnega spola, odhajanje na stranišče mlajših/starejših učencev, neupoštevanje osebne intimne drugih, uničevanje sanitarne opreme in prostorov, mašenje odtokov, neprimerno ravnanje z vodo /puščanje odprte vode, polivanje .../, nesmotrna poraba toaletnega papirja in brisač, vnos ali uporaba predmetov, ki ne sodijo na šolsko stranišče);
- nesodelovanje pri organiziranih akcijah urejanja šole ali šolske okolice (npr. čistilne akcije);
- nekulturno obnašanje pri malici ali kosilu;

- prinašanje in uživanje živil, ki so škodljiva za otrokovo zdravje in razvoj (energijske pijače, sladke pijače, sladkarije ...);
- žvečenje žvečilnih gumijev ali uživanje hrane med poukom;
- nedosledno opravljanje dolžnosti dežurnega učenca-reditelja;
- neprimerno vedenje na avtobusni postaji;
- neupoštevanje navodil zaposlenih na šoli;
- laganje z namenom prikrivanja kršitev pravil šolskega reda in
- uporabljanje elektronskih, digitalnih in pametnih naprav (z izjemo kalkulatorjev).

TEŽJE KRŠITVE so:

- ponavljajoče se istovrstne lažje kršitve;
- ponavljajoči se neopravičeni izostanki (nad 6 ur in ne več kot 14 ur);
- popraviljanje učiteljevih zapisov v zvezkih in na učnih listih učenca;
- goljufija (prepisovanje, dopolnjevanje izdelka ...) pri pisnih ocenjevanjih znanja;
- brskanje po učiteljevih stvareh;
- brskanje in uporaba učiteljevega računalnika in pametnih tabel;
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na drugih dejavnostih, ki jih organizira šola;
- ustrahovanje, žaljenje, opravljanje, izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole;
- namerno poškodovanje in uničevanje šolskega inventarja ali tuje lastnine (stvari in oprema drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole);
- uničevanje lastnine ali izdelkov drugih učencev, ki se nahajajo v učilnicah ali hodnikih šole;
- prinašanje in posedovanje ostrih in nevarnih predmetov (nožev in drugih predmetov...), različnih razpršilcev (deodorantov, solzilcev ...), vžigalnikov, pirotehničnih sredstev, imitacij orožja in orožja;
- prilaščanje ali kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole;
- ponarejanje opravičil, obvestil/ponarejanje podpisov in obvestil staršev;
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola;
- vdor v e-Asistent ali druge aplikacije, ki jih šola uporablja za namene komunikacije, izpeljavo pouka ali deljenje šolskih gradiv;
- zloraba imen in drugih osebnih podatkov učencev in delavcev šole;
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo (neprimerno kričanje, preklinjanje, žalitve, zmerjanje, zasmehovanje, poniževanje, opolzko govorjenje, nestrpne opazke do drugih ...);
- javno spodbujanje ali razpihovanje narodnostnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva ali nestrpnosti ali spodbujanje k drugi neenakopravnosti zaradi telesnih ali duševnih pomanjkljivosti oz. drugačnosti;
- nagovarjanje drugih učencev h kršenju pravil šolskega reda;

- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo;
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole, vsaka dejavnost, namerna ali iz malomarnosti, ki resno ogroža varnost učencev, zaposlenih ali drugih prisotnih ter vsaka oblika nasilja;
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, ob dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole;
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v šolskem prostoru ter pri drugih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela izven šole;
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole;
- psihično nasilje, socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, zahteve po denarju, goljufanje in napeljevanje k temu;
- spletno nasilje v času pouka oz. vzgojno-izobraževalnih dejavnosti;
- zavrnitev izročitve mobilne ali katerekoli druge elektronske naprave strokovnemu delavcu šole v primeru nedovoljene uporabe;
- izvajanje neposrednih ali prikritih oblik agresivnega vedenja do drugih učencev in delavcev šole ter
- snemanje, fotografiranje z mobilnim telefonom ali tablico in objavljanje posnetkov na različnih spletnih straneh ali socialnih omrežjih.

32. člen **(vzgojno delovanje)**

V primeru ugotovljenih kršitev lahko šola sproži ustrezne postopke in proti kršitelju ustrezno ukrepa.

Vsak zaposleni je v primeru zaznave kršitve šolskega reda dolžan ravnati v skladu s pravili, kar pomeni, da:

- dogajanja ne prezre in se nanj odzove;
- umiri nastali položaj;
- po potrebi kršitev evidentira in ukrepa.

Strokovni delavec:

- Presodi nastali položaj ter izbere čas in način reševanja.
- Najprej skuša problem razrešiti sam v pogovoru z učencem.
- Presodi ali nastala situacija zahteva vključenost razrednika učenca, ki krši pravila. Razrednik se odloči, ali je potrebno v postopek vključiti tudi starše, svetovalno službo in vodstvo šole ter zunanje institucije.

Vsak strokovni delavec je v primeru zaznave nasilja dolžan ravnati v skladu s Protokolom za obravnavo medvrstniškega nasilja, ki predpisuje ravnanja šole, zaščito žrtve itd.

33. člen **(vzgojne dejavnosti)**

Vzgojno dejavnost izvede strokovni delavec, ki je kršitev zaznal v sodelovanju z razrednikom, učencem in starši, po potrebi se vključi svetovalna služba. Starše lahko razrednik obvesti tudi naknadno.

Strokovni delavec pred izbiro vzgojne dejavnosti preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom in drugimi predpisi in akti šole, ali je kršitev mogoče pripisati določenemu učencu ali skupini učencev. Po presoji lahko učencu najprej izreče opozorilo.

Pri izbiri vzgojne dejavnosti strokovni delavec oz. razrednik preveri in upošteva vse okoliščine:

- predvidene pedagoške posledice ukrepanja,
- zmožnost presoje posledic lastnih dejanj, glede na otrokove razvojne značilnosti in ostale specifične značilnosti učenca,
- nagibe oz. motive za ravnanje,
- okolje, v katerem učenec živi,
- škodljivost dejanja in
- ponavljanje kršitve.

Postopki ob kršitvah se izvajajo po načelu postopnosti, sorazmernosti in individualizacije. O postopku vzgojnega ukrepanja šola vodi pisno dokumentacijo. Zapise zbira in ureja razrednik. Univerzalna dejavnost kot posledica kršitve določenega pravila ne obstaja, zato se v primeru kršitve strokovni delavec avtonomno odloči za vzgojno dejavnost iz nabora. Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne dejavnosti po presoji razrednika, učiteljskega zbora ali vodstva šole. O njihovem izvajanju šola obvesti starše.

VZGOJNE DEJAVNOSTI:

- Učenec ponovno predela pravila šolskega reda, poišče knjigo o bontonu, gradivo predstavi (sošolcem, staršem, učiteljem).
- Učitelj ali druga odrasla oseba, zaposlena v šoli, ustno opozori učenca in mu pojasni, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo.
- Učenec dobi neopravičeno uro.
- Učenec opiše svojo kršitev in predstavi situacijo oddelku na razredni uri.
- Udeleženci dogodka se pogovorijo z razrednikom, starši, svetovalno službo, vodstvom šole oz. vodjo podružnice.

- Po končani uri/pouku kršitelj pomaga dežurnim učencem pri opravljanju dolžnosti reditelja.
- Pri delu v kotičku oz. pri skupinskem delu lahko po lastni presoji učitelj motečemu učencu naloži posebne naloge.
- Učenec v dogovoru z učiteljem prebere določeno literaturo in pripravi plakat, referat, primer domače naloge za sošolce, govorni nastop v zvezi s kršitvijo.
- V primeru, da učenec zamudi več kot 15 minut pouka in v roku 5-ih dni ne prinese opravičila, dobi neopravičeno uro.
- Če učenec prepisuje od sošolca pri pisnem ocenjevanju znanja, ga učitelj enkrat opozori, pri drugem opozorilu se mu vzame preizkus znanja in se ga oceni, glede na to, koliko ima napisanega.
- Če učenec pri pisnem ocenjevanju znanja prepisuje iz pomožnega listka ali česa drugega, se mu listek/predmet nemudoma vzame in se ga oceni, glede na to, koliko ima napisanega.
- Učenec napiše pisno razmišljanje o storjeni kršitvi: kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje, kako bo popravil storjeno napako, kako bi se počutil kot žrtev ...
- Kršitelj mora izvesti delo v korist razredne ali šolske skupnosti npr. odpravljanje povzročenega nereda v določenih prostorih, pri čemer učitelj presodi, kdaj naj učenec delo opravi in tudi koliko časa za to potrebuje.
- Učenec nudi pomoč v knjižnici, kuhinji, pomoč pri urejanju zunanjih in notranjih šolskih površin, pomoč v OPB, dodatno dežurstvo ...
- Učenec mora nadoknaditi zamujeno učno delo.
- Učenec samostojno predela vsebino učne snovi, pri kateri je neopravičeno izostal.
- Učenec mora povrniti stroške namerno povzročene materialne škode.
- Učencu se v dogovoru s starši začasno ali trajno prepove obisk interesnih dejavnosti.
- Učencu se začasno ali trajno odvzame funkcije/o v okviru oddelčne skupnosti.
- Učencu se zamrzne statusa športnika oz. kulturnika.
- Starše učenca, ki ogroža varnost in izvedbo vzgojno-izobraževalnih dejavnosti izven prostorov šole (tabori, šole v naravi, dnevi dejavnosti ...), se obvesti o dogajanju in da pridejo ponj.
- Učencu se ne dovoli udeležba na dogodku, tekmovanju ali prireditvi izven šole - namesto tega se mu omogoči nadomestni učni proces.
- Kadar ne moremo zagotoviti varnosti ali nemotenega pouka zaradi motečega učenca, lahko za tega učenca organiziramo doseganje ciljev v drugih oblikah organiziranega dela izven oddelka.
- Učencu se začasno odvzame elektronske ali druge naprave, s katero učenec moti pouk oz. začasno odvzame nevarna nedovoljena sredstva. Vse začasno odvzete stvari izročimo staršem osebno v času govorilnih ur.
- Učencu se izreče vzgojni opomin v skladu z Zakonom o osnovni šoli.
- Odstop zadeve/Prijava pristojni instituciji (CSD, policija).

34. člen
(vzgojni opomin)

Vzgojni opomin je vzgojni ukrep, ki se lahko izreče učencu skladno s 60.f členom Zakona o osnovni šoli.

35. člen
(pregled in odvzem osebnih predmetov)

Pregled in odvzem osebnih predmetov poteka skladno s 60.m in 60.n členom Zakona o osnovni šoli.

XIII. DODATKI

KAKO NAJ REŠIM TEŽAVE? (NASVETI ZA UČENCE)

Življenje vsak dan prinaša nove izzive in tudi težave. Četudi se težava sprva zdi velika in nerešljiva, obstaja vedno neka pot, ki pelje iz nje. Najpomembnejše je, da se težave zavedamo in jo resnično želimo rešiti. Večino težav se najhitreje reši tako, da se pogovorimo z osebo, zaradi katere ali s katero imamo problem ali poiščemo razrednika oz. osebo, ki ji lahko zaupamo.

Vsakdo med nami dela tudi napake in večino napak je možno popraviti in spremeniti ravnanje. Če se trudiš biti boljši, vedno dobiš novo priložnost za boljše ravnanje.

V vzgojnem načrtu šole smo izpostavili pet vrednot. Strokovni delavci šole in učenci smo poiskali nekaj možnih rešitev oz. razmislekov za pomoč pri reševanju posameznih težav.

ZNANJE	
TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
<i>Učenec ni znal rešiti domače naloge.</i>	➤ <i>Preberi v šolskem zvezku, o čem ste govorili v šoli.</i> ➤ <i>Poglej v učbenik, kaj piše o tej snovi.</i> ➤ <i>Pokliči sošolca po telefonu.</i> ➤ <i>Pobrskej po e-gradivih, po internetnih straneh ali knjigah in enciklopedijah.</i> ➤ <i>Povprašaj starše za pomoč.</i> ➤ <i>Če še vedno ne gre, drugi dan vprašaj za nasvet učitelja, ki ti je dal nalogo.</i>
<i>Hitro pozabim predelano in naučeno</i>	➤ <i>Izdelaj si miselni vzorec ob snovi, ki se jo učiš (piši samo bistvene podatke).</i>

snov.	➤ Shrani miselne vzorce in jih vlagaj v mapo, tako imaš pregled nad snovjo tudi, ko se je več nabere. ➤ Ko se učiš iz učbenika, preberi en odstavek in si izpiši bistvo. Tako ponovi celotno poglavje. ➤ Tudi te zapiske shranjuj v mapi. ➤ Ob zapiskih ali miselnih vzorcih ponovi snov vsaj trikrat – petkrat. ➤ Oblikuj si urnik popoldanskega dela – v njem naj bo tudi učenje in to vsak dan. ➤ Če si kaj težko zapomniš, si okrog podatkov izmisli zanimivo zgodbo – in tako si boš podatke lažje zapomnil.
Bojim se spraševanja.	➤ Večkrat izvajaj vaje za sproščanje – sledi svojemu dihanju, lahko tudi zapreš oči. ➤ Ko ponavljaš snov, lahko „vadiš“ pred ogledalom: glasno „odgovarjaj“ na vprašanja, ki si jih sam/a zastaviš. ➤ Svoje govorjenje lahko tudi posnameš in se nato poslušaj – tako tudi veš, če že dovolj znaš. ➤ Če si se dobro pripravil/a, se nimaš česa bati – vsakega človeka je strah preizkušenj – celo tvojega učitelja. ➤ Če je strah zelo hud, se poskusi pogovoriti z učiteljem. Morda ti bo dovolil, da pri spraševanju sediš ali si celo sam izbereš eno od vprašanj.
Prepir s sošolcem	➤ Pogovor, reševanje spora s pomočjo razrednika in nevtralnih sošolcev. ➤ Ponovno si preberi pravila lepega vedenja in razredna pravila. ➤ Iskreno se opraviči sošolcu, če si kriv.

MEDSEBOJNI ODNOSI	
TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Vpadanje v besedo sogovornicu, prekinjanje govorca	➤ Usvajanje pravil bontona ➤ Navajanje na poslušanje ➤ Počakaj, da dobiš besedo.
Učenec vidi napake sošolca, na svoje ni pozoren.	➤ Opozarjanje na pregovor: Pometaj pred svojim pragom.
Prepir s sošolcem	➤ Pogovor, reševanje spora s pomočjo razrednika in nevtralnih sošolcev

	➤ Ponovno si preberi pravila lepega vedenja in razredna pravila. ➤ Iskreno se opraviči sošolcu, če si kriv.
Učenec ve za prekršek drugega učenca, vendar noče biti tisti, ki toži.	➤ Pove prekršek razredniku. ➤ Učenca privedi do spoznanja, kaj je prav in kaj ne. Povedati resnico je vsekakor pošteno in nujno.

ODGOVORNOST	
TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Učenec pozabi/izgubi rumeno rutko.	➤ Doma jo postavi na vidno mesto. ➤ Povprašaj sošolce, če jo je kdo videl. ➤ V šoli zaprosi za rezervno in za pomoč. Vljudno se zahvali. ➤ Vrni oprano tisti osebi, ki ti jo je posodila.
Učenec zamudi pouk (zdravnik, zobozdravnik, ortodont ...).	➤ Vljudno potrka in vstopi v razred. ➤ Stopi do učitelja in opraviči svojo zamudo. ➤ Čim bolj neopazno se usedi in pripravi na pouk. ➤ Pregled pri specialistu si poskušaj organizirati izven šolskih obveznosti (popoldne). ➤ Če pa je to možno samo dopoldne, si organiziraj preglede ob različnih urah, da ne manjšaš vedno pri istih urah (predmetih).
Učenec pozabi, kaj je za domačo nalogo	➤ Sproti zapisuj v beležko. ➤ Pokliči sošolca.
Pozabljanje ostalih pripomočkov za pouk (ravnila, šestila ...).	➤ Sproti zapisuj v beležko. ➤ Če je možno, si jih vljudno sposodi pri sošolcu čim bolj tiho in nemoteče za ostale. ➤ Skrbno pazi na tujo lastnino. ➤ Na koncu se vljudno zahvali.

ZDRAVO OKOLJE	
TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
Malica mi ne ustreza/slaba malica.	➤ Preglej jedilnik dan prej in si malico prinesi od doma. ➤ Sam napiši predlog jedilnika za 5 dni, ga oddaj učitelju, ki ureja prehrano, da ga bo pregledal.
Boli me glava/trebuh.	➤ Če je bolečina prehuda, da bi počakal v šoli do konca pouka, greš v tajništvo in pokličeš domov, da te pridejo iskat.

	➤ Če se to velikokrat zgodi, obišči strokovnjaka (psiholog, zdravnik).
<i>Sošolci se ne odzivajo name.</i>	➤ Pogovori se z učiteljem. Povej sošolcem. Gotovo te bo kdo razumel. ➤ Pogovori se s sošolcem, ki te vsaj malo razume, on ti bo svetoval, kako pridobiš priljubljenost.

VARNOST	
TEŽAVA, PROBLEM	MOŽNA REŠITEV
<i>Prerivanje, nestrpnost (pri lijaku – učilnica LVZ)</i>	➤ Umivanje likovnih pripomočkov na WC-jih
<i>Nedovoljen izhod na trg za vozače</i>	➤ Prinese dovoljenje od staršev (dnevno ali za posamezne dneve v tednu).

XIII. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja ali nagrade. Pohvale in priznanja lahko predlagajo:

- razrednik,
- oddelčna skupnost in skupnost učencev,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti in
- ravnateljica.

36. člen (vrste pohval)

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustna pohvala

Posamezni učenci ali skupina učencev so lahko ustno pohvaljeni, kadar se izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni dejavnosti. Ustno pohvalo izreče razrednik, mentor, ravnateljica ali drug strokovni delavec javno v oddelku.

Pisna pohvala

Pisno pohvalo lahko podelimo:

- *za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku ter interesnih in drugih dejavnostih šole (vložen trud, dobre ocene, odnos do dela, izvirni/nagrajeni izdelki – sodelovanje na razpisih in natečajih);*
- *za bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom;*
- *za izjemen učni uspeh;*
- *za doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev na različnih področjih znanja in delovanja;*
- *za posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčnih skupnostih;*
- *za spoštljiv odnos do učencev, delavcev šole in drugih odraslih ter nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo;*
- *za sodelovanje pri različnih akcijah v šoli in domačem kraju in*
- *za pomoč sošolcem in drugim učencem na različnih področjih.*

Pisno pohvalo podeli razrednik ob zaključku šolskega leta ob podelitvi spričeval. Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Mentorji dejavnosti podeljujejo pisne pohvale ob koncu šolskega leta za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

37. člen (priznanja)

Priznanja učencem na pobudo razrednika, razrednega učiteljskega zbora, mentorja dejavnosti, društev ali drugih ustanov podeljuje ravnateljica šole, in sicer za delo oz. dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Ravnateljica priznanja ob koncu šolskega leta podeli učencem, ki izpolnjujejo enega ali več izmed naštetih kriterijev:

- *osvojeno zlato ali srebrno priznanje iz znanja na državnih tekmovanjih;*
- *osvojen naziv državnega prvaka;*
- *osvojeno srebrno priznanje na regijskem tekmovanju in uvrstitev na državno tekmovanje;*
- *osvojena tri bronasta priznanja (od tega vsaj dva iz znanja učnih predmetov);*
- *osvojena prva tri mesta za športne ekipe na državnih tekmovanjih;*
- *osvojeno zlato priznanje za raziskovalno nalogo in*
- *osvojena prva tri mesta na državnem nivoju za dosežke na umetniškem področju oz. za najpomembnejše dosežke na državnih in mednarodnih natečajih.*

38. člen
(nagrade)

Šolske Prešernove nagrade prejmejo učenci devetih razredov za večletno aktivno delo na področju kulture pri pripravi šolskih in občinskih prireditev. Knjižne nagrade podeli ravnateljica šole ob slovenskem kulturnem prazniku.

Pravila šolskega reda sprejme Svet šole na predlog ravnateljice, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in Sveta staršev.

Pravila šolskega reda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica so bila obravnavana:

- na pedagoški konferenci učiteljskega zbora, 24. 8. in 24. 9. 2026
- na sestanku Sveta staršev, 29. 9. 2026
- sprejeta na sestanku Sveta šole, 29. 9. 2026

Sodražica, 29. 9. 2026

Številka: 007-1/2026/1

Ravnateljica: Majda Kovačič Cimperman, prof.

Predsednica Sveta šole: Saša Peterlin Sitar, mag. prof.